

ТЕРМАЛНИТЕ ВОДИ В БЪЛГАРИЯ – РЕСУРСИ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ

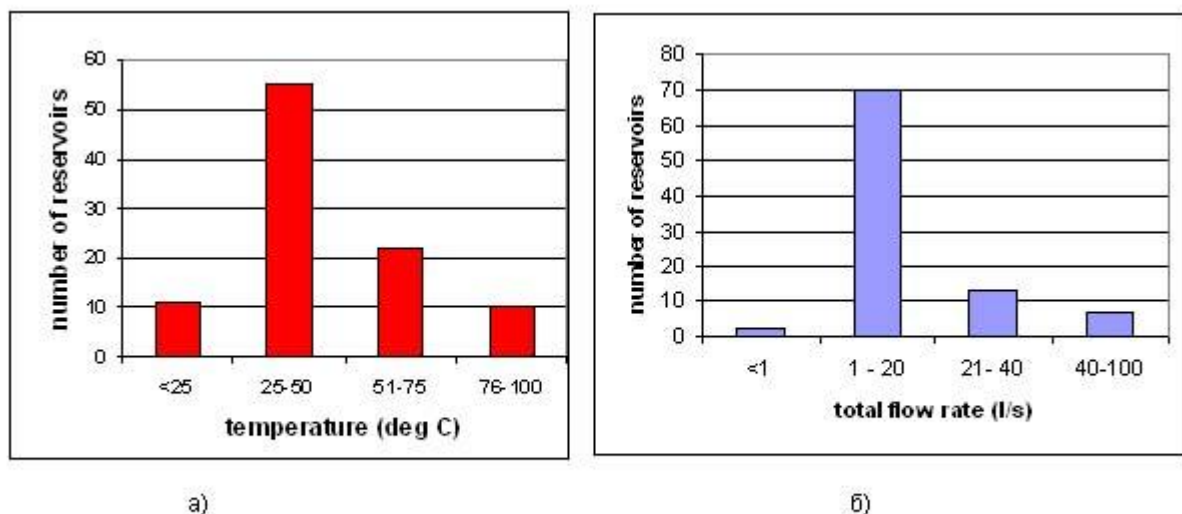
Собствеността на минералните (термални) води в България е изключителна държавна и публично общинска. Минерални води държавна собственост са води от находищата, включени в списъка на Приложение №2 на Закона за водите. Те се администрират от Министерския съвет, Министерството на околната среда и водите и от Басейновите дирекции, съответно по Закона за концесиите (2006) и по Закона за водите (1999).

Минерални води публична общинска собственост са води от находищата извън списъка на Приложение №2 на Закона за водите. Те се администрират от съответните общини по реда на Закона за общинската собственост.

Все още няма публикувани представителни данни за актуалното състояние на използване на термалните води общинска собственост. Поради това, оценката за приложението е направена основно на базата на официално публикуваната информация за минералните води държавна собственост.

Според данните, съобщени от Министерство на околната среда и водите към 1 юли 2010, утвърденият експлоатационен ресурс е оценен на 1979,99 l/s, от който 1415,19 l/s (71,47%) е свободния ресурс. През последните 5 години, използваното количество термална вода се е нараснало незначително - от 25 до 28%.

Българската територия е богата на минерални води с температура в интервала от 20 °C до 100 °C. Температурата на водата не е по-висока от 50°C за около 72% от разкрития ресурс на находищата държавна собственост, (Фиг. 1а), а дебитът им варира между 1 и 20 l/s за 75% от тях, (Фиг. 1 б). Общият им динамичен ресурс възлиза на около 4600 l/s, (Петров и др., 1998).

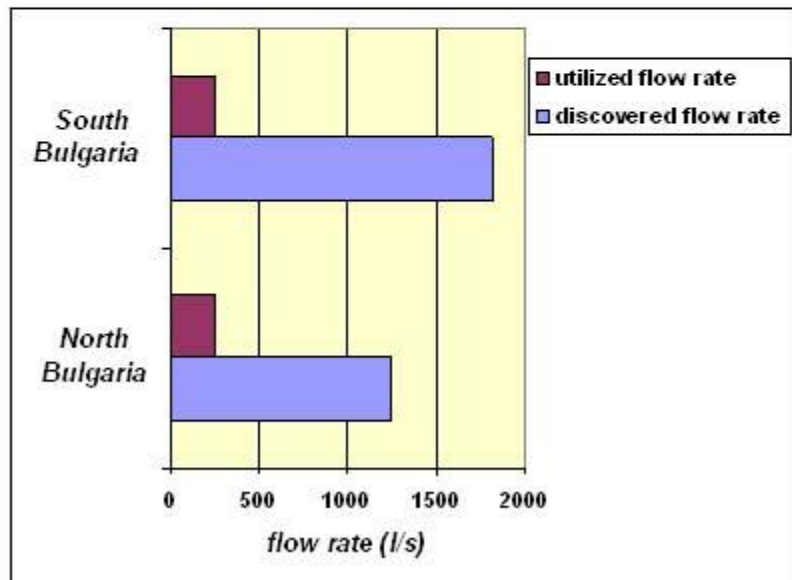
фигура 1. Разпределение на находищата на термална вода държавна собственост по отношение на температурата и дебита на водата

Най-висока температура на водата (98°C) е измерена в Сапарева баня (Ю.България), докато най-големите водни количества са концентрирани в североизточна България.

Като цяло в района на Южна България са разкрити по-високо температурни находища и по-големи водни количества в сравнение със северната част, Табл.1, (Vojadgieva et al., 2010). По отношение на използвания дебит, обаче, показанията в Северна България са за 20,5 % от разкрития ресурс, докато в Южна България са по-ниски - 14,5 %, Фиг.2.

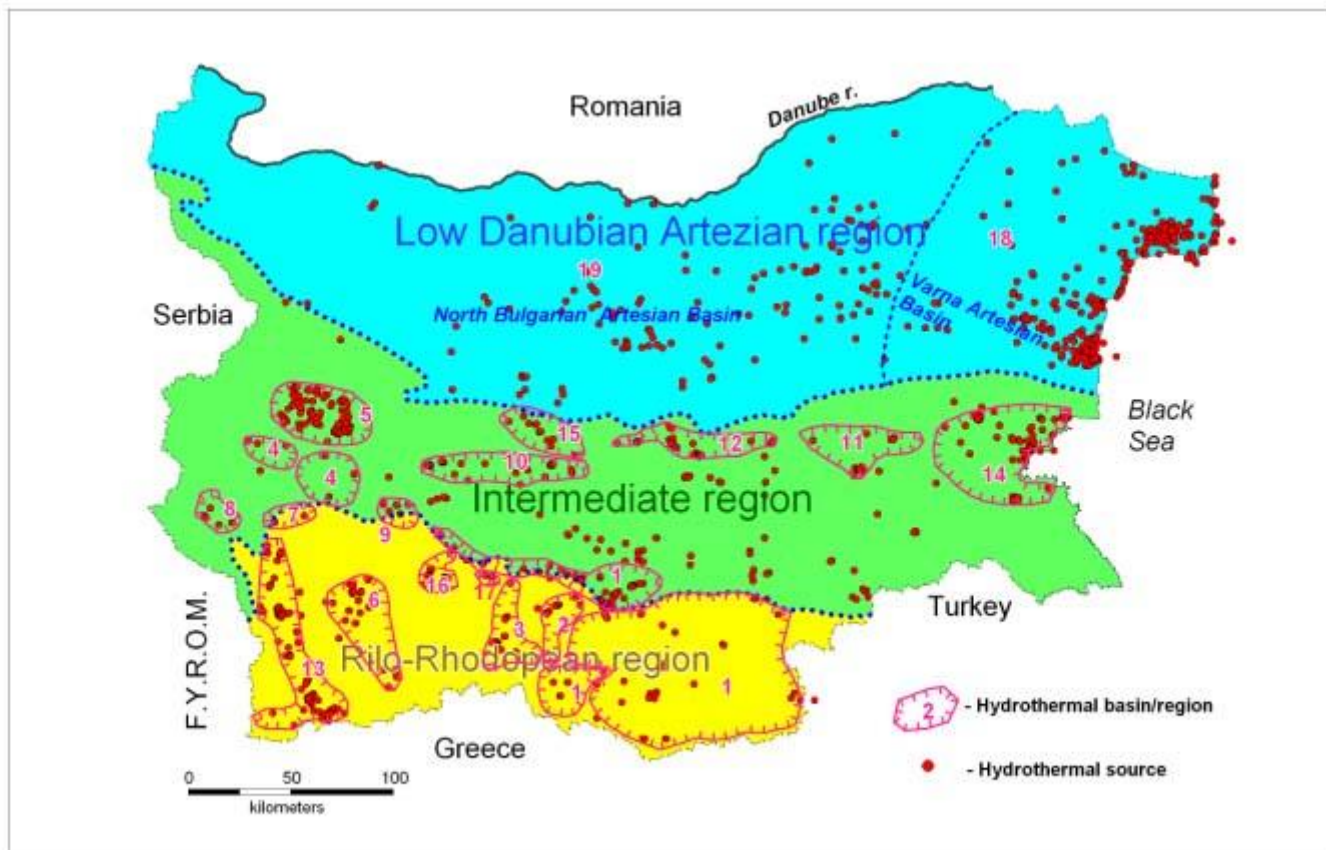
Таблица 1

Региони	температура на водата	разкрит дебит	използван дебит	обща минерализация
	(°C)	(l/s)	(l/s)	(g/l)
Северна България	20-70	1241,65	254,7	0,1 - (100-150)
Южна България	20-98	1823,81	263,5	0,1 - (1-15)

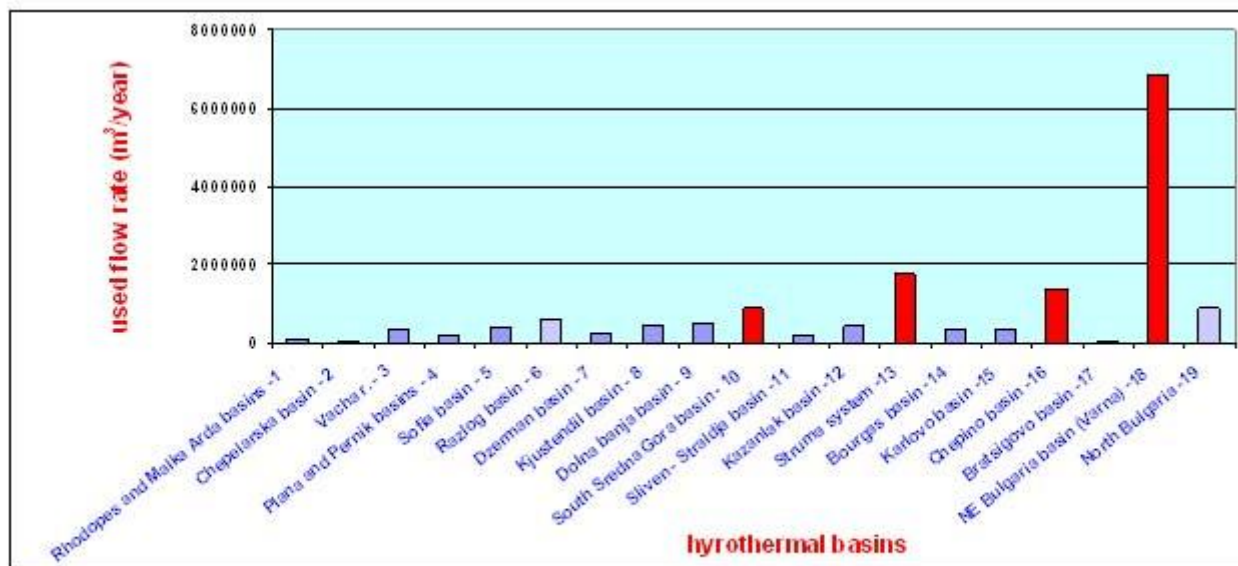

Фигура 2. Разкрити и използвани количества термална вода в Северна и Южна България

Разпределението на основните хидротермални басейни на територията на България е показано на Фиг.3., а използвания ресурс във всеки от тях - на Фиг.4. Водещи позиции има Варненския артезиански басейн, следван от Струмската система, Чепинския и Южно средногорския басейни (Bojadjeva et al.,2010),

Фигура 3. Разположение на хидротермалните басейни на територията на България

Фигура 4. Разпределение на използваното количество термалната вода в хидротермалните басейни в България